

DOBROGEA JUNA

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vărnăv No. 27

Redacția și Administrația:
CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnăv No. 27

UN JUBILEU DOBROGEAN

Patruzeci de ani, dela venirea D-rolui ALEX. PILESCU, la Constanța

de CONST. N. SARRY

În plină primăvară a anului 1903 și în plină primăvară a vârstei, D-rol ALEX. PILESCU venia să ocupe, după un strălucit concurs, postul de medic primar al orașului pe atunci, Constanța.

S-au scurs astfel, până la primăvara ce o trăim azi, patru pline decenii — o viață întreagă de om — de când acest frumos și inimos fecior al Moldovei venia să-și lege definitiv și indisolubil destinul de noi, Dobrogeeni, devenind și rămânând un autentic și fanatic Dobrogean și înfrățindu-se cu noi ca iarba cu glia...

S-a legat de noi, fiindcă ne-a iubit; ne-a iubit fiindcă ne-a înțeles și ne-a cunoscut; ne-a înțeles și ne-a cunoscut, fiindcă, bun creștin și bun român, a dat să afle — și a aflat, ce zice atât în pământul Dobrogei cât și în sufletele Dobrogeenilor...

Parcă-l văd și acum: înalt și svelt, simpatic și galant, suplu în manieri și în atitudini — svelțețea și suplețea, ce nu l-au părăsit nici astăzi, la șaptezeci de ani — cu zâmbetul și cu vorba bună totdeauna pe buze, dar și cu inima deschisă, gata să primească inimile ce i se oferiau, sau să pătrundă în acelea ce i se deschideau, generoase, la rându-le...

Caracteristica aceasta i-a și constituit marea secret și tot pe atât de prețiosul dar, în exercițiul fericit al nobilei sale profesii. — Diagnostician și practician emerit, D-rol Pilescu a fost și a rămas un minunat tămăduitor prin extraordinara putere de sugestiune a înfățișării sale. Simpla lui apariție, radiatoare de dragoste și încredere, a fost nu o dată suficientă, ca să vindece cele mai complicate afecțiuni.

În caz, dintr-o mie altele: Nonagenera mea mamă, care, din ziua în care l-a cunoscut pe D-rol Pilescu, n-a mai voit să audă de alt medic, bobaavă acum cinci ani de pneumonie, își recăpăta pulsul inimei și viața, numai la intrarea pe ușă a acestui... Vrajitor!

Și e de foarte mulți ani cunoscută anecdota satenică cu un Musulman — anecdota înțată azi în folklorul dobrogean

și împodobită cu toate „florile” lantezei poporane:

Un Memet oarecare, chemat la concentrare sau manevră a-

cum câțiva ani, e sfătuit să consulte pe medicul colonel Luță, în activitate pe atunci, cu „ce-

părțicatul” căruia să scape de... „belea”.

— Colonel Luță-Muța, la mine nu îți, a răspuns Memet. La mine, sadă un doktor îți: doktor Pilescu îți... Ala Padișah doktor esim!

Aristocrat din fire, dar și prin ținută și temperament, tânărul medic șef al orașului s-a impus, chiar din clipa prezințării, boierului din naștere care trona, la 1903, în „vice-rege al Dobrogei”, pe scaunul de prefect al județului Constanța, lui Scarlat Vărnăv, care, deși extrem de protocolar și riguros de rezervat, a ținut să „recomandă” el însuși pe noul și proaspătul său „subaltern” cetățenilor Metropolei, dând cu el, după eșirea dela prefectură, o raită pe străzile orașului...

Luând în primire Serviciul

(continuare în pag. 4 a)

Pe marginea

CĂMINURILOR CULTURALE

ÎNĂLȚAREA, INDRUMAREA ȘI INSTARIREA SATELOR

Dr. N. I. TEODOREANU

Laureat al Academiei de Agricultură din Franța

Ridicarea satelor pe plan economic, cultural și sanitar constituie cea mai importantă problemă națională de care depinde viitorul și vîlaga întregii națiuni.

Problema este foarte grea prezentând aspecte foarte variate. Centrul de atracție îl formează incontestabil factorul economic. Acolo unde starea economică este înfloritoare și starea culturală și sanitară sunt pe o treaptă superioară.

Dacă vom căuta să îmbrățișăm toate fețele problemei, cu personal nepregătit și fără pasiune dezinteresată, înălțarea și instarirea satelor nu va face nici un fel de progrese și sătenii vor duce uneori o viață

de premiscuitate și de amesec de tendințe sufletești primitive și de multe ori contrare idealului unei națiuni civilizate.

Viețarea, cultura și sănătatea unui popor stau în raport direct cu starea lui materială, economică. De aceea inclinăm a crede că, tot efortul trebuie pus în această direcție. Dacă nu vom pleca dela realități rurale, vom orbăci în întunec și vom pierde timpul în zadar.

Învățătorul și preotul au un rol frumos în ridicarea satelor dar ei însuși trebuie să dea pildă de solidaritate și devo-

(continuare în pag. 4-a)

DUMINICA

de Preotul CONST. POPESCU

Nu știu despre ce să scriu mai întâi. Să scriu despre scaldătoarea Vitezda și despre suferințele ce roiau în jurul ei? Să scriu despre slăbănogul care-și storsese toată energia vreme de 38 ani, așteptând să fie aruncat în scaldătoarea tămăduitoare? Să scriu despre statul binevoitor al Mântuitorului: „voești să te faci sănătos”? Sau să scriu despre porunca hotărâtoare: „Scoală-te?”

În împrejurările de față, greu este să-mi impac conștiința, pentru că prea-i mare năvala învățăturilor sublime și, a arăta nectarul numai al unuia, mustrarea vine prompt pentru orice învățator. Mă mulțumesc să arăt numai culmile și să dau drumul condoleului să scrie tot ce poate fi de folos pentru sufletul cititorilor noștri, evindant punând în legătură cu învățătura Evangheliei, acțiunea și indemnul preț bunului meu prieten, profesorul Const. Mureșanu.

Scaldătoarea Vitezda ca și minunea săvârșită de Mântuitorul asupra slăbănogului care zăcuse 38 ani, nu fost o realitate. În virtutea acestora, noi trebuie să ne gândim mai sus, la o altă realitate, care-i sub ochii noștri, care dă din plin o întremare ființei omenești și care-i cu mult mai autorizată decât scaldătoarea Vitezda: este Biserica noastră. Aci Mântuitorul sălășluiește în chip nevăzută și tot de aci Mântuitorul din veac în veac te întreabă: „Vrei să te faci sănătos”? Și-ți mai dă și această poruncă: „Scoală-te”, atunci când suferințele sau patimile te înlănuesc.

Mulțimea nu-i capabilă să judece nici măreția, nici adâncimea, nici unitatea învățăturii Mântuitorului; însă, în fața minunii — minunii strălucite și repetată, ea nu se înșală, ba vede prezența lui Dumnezeu și-i convinsă de adevărul Evangheliei. Dar trebuie să fie îngrădită de apostoli, cari să mențină stăpânirea lui Dumnezeu și să asigure biruința credinței împotriva cănii. Pentru slava lui Dumnezeu și pentru ridicarea omenirii, să se găsească în luptă acești apostoli, cari să adauge la durerile Mântuitorului, durerile lor, făcând să se reverse peste pământul nostru totul din potul mântuirii și al răscumpărării; căci împotriva patimii cănii ce păgânizează și omoară popoarele, stă patima peștru Cruce, care le creștinizează și le ridică.

Atunci când în faptele acestor apostoli, pe buzele lor, în

inima lor, vor apare bunătatea înțelepciunea, cultura, vrednietea, puterea, — masa de oameni se deșteaptă ca dintr'un somn adânc; iar, înțelegând alarma și

(continuare din pag. 3 a)

„Ultima scrisoare”

Sublocotenentul AHILE A. SARRY

13 Noembrie. Dragul meu, au trecut luni după lual, de când mâna ta a așternut pe hârtie rânduri pline de dor și speranțe frumoase, pentru o mamă bolnavă, un tată cu trei feciori pe front și singura soră, care se roagă, zi și noapte, pentru izbăvirea și sănătatea tuturor vitejilor țării noastre.

Copil cumințe și bun, ne scriai că viitorul îți surâde; că, în curând, vei fi în mijlocul nostru și o să te așteptăm în a doua zi de Crăciun...

— Ce se întâmplă cu tine atunci? Ce inger îți șoptea la ureche melodiile vesele?... — Căci tristă a fost realitatea...

Și, te-am așteptat... Ne-am împletit gândurile, lacrimile, nădej-dile...

Au sosit vestitorii primăverii, au înflorit zambilele — floarea-ți iubită, — au venit școlarii în vacanță, au început denile în săptămâna patimilor... și tot n'al mai sosit...

Dar, ne-a fost dat, pe semne, să pătimim cu Cel fără de păcat...

Crainicul Reg. tău ne-a vestit: „FIUL VOSTRU DISPARUT” și tot atunci, persoane grabite și greșit informate — poate — ne-au transmis condoleanțe cu ușurință cu care ne-ar fi adus felicitări.

Tu nu ești mort, scumpule. Tu ești undeva departe, da? Unde să te căutăm?! Încotro să ne îndreptăm pașii lipsiți de putere?!

Ești departe, prea departe... ai-be Cel de Sus grijă și miie de tine.

Scumpule, nu fi supărat pe noi. Nu te putem ajuta... Sufletele ne sunt zdrobite, inimile rănite, aripile irănte...

Te doare și pe tine? Ți-e dor de mama?... de Țara ta?

Cum ai petrecut Sfânta zi a Paștelui? În casa le noi, s'a așternut tăcerea chinătoare și grea. Creștinăscă datorie de Paști, n'azi îndeplinit-o în anul acesta. „CHRISTOS A INVIAT” n'a avut cine să ni-l ureze.

Singura mângâiere din noaptea Sfintei Invieri era doar palida flacără a candeliei, care ne luminaa friet fețele ce de ceară, scaldate de lacrimile aducerilor amiate...

Ni se aseamănă durerea „primului Paștelui”, dragul meu?!

Roagă-te, copil credincios, Sfintei Fecioare să ajute revederea celor ce poartă în suflet cea mai mare nostalgie... dorul de casă și Patrie!

P. S. Soldătețul lui tăticu, sunt cele din urmă rânduri pentru tine, răspuns la ultima scrisoare.

Sora tu

Poarta Albă, 3/IV/43

Preschimbarea cartelelor

In atențiunea

tuturor cetățenilor municipiului

După cum am anunțat în numărul nostru trecut, în curând urmează să se preschimbe cartelele, eliberându-se altele noi.

In acest sens, primăria municipiului a dat ordonanța de mai jos, în care se cuprind toate instrucțiunile.

Se aduce la cunoștința generală că în conformitate cu instrucțiunile S. S. și Aproximării cu produse raționalizate, se vor distribui în acest Municipiu noile cartele după normele de mai jos:

Are dreptul la cartele numai populația acestui Municipiu care este cu domiciliul stabil în acest oraș și aceasta se va dovedi cu fișa cărții de imobil vizată de circa de poliție respectivă sau de postul de jandarmi.

Nu are dreptul la cartele următoarele categorii de militari: Ofițerii și subofițerii activi căsătorii;

Ofițerii și subofițerii de rezervă, concentrați de mai mult de șase luni proveniți din activitate, căsătorii;

Ofițerii activi necăsătorii care dovedesc că întrețin familia (mamă și tată).

Ofițerii de rezervă și subofițerii concentrați de mai mult de șase luni căsătorii;

Ofițerii de rezervă proveniți din activitate și actualmente pensionari;

Marii mutilați din războiul 1916-18 cum și cei din războiul actual;

Familile ofițerilor și subofițerilor de rezervă ce actualmente se găsesc pe front;

Cei ce nu vor primi cartele, li se vor emite înlocuiri de pâine pe un termen ce se va stabili de primărie.

Toți evreii vor primi cartele barate.

Fac excepții următorii: Evreii mutilați din războiul 1916-18.

Evreii invalizi din războiul 1916-18.

Văduvele din războiul 1916-1918.

Evreii decorați cu Coroana României, Steaua României și Coroana României cu panglică de Virtute Militară.

Evreii decorați cu Bărbăție și Credință.

Evreii foști ofițeri activi cum și soția și copiii lor ce întrețin.

Evreii cetățeni străini cari locuiesc în țară cu pașaport sau bilet de liberă petrecere.

Orlanii de război primesc cartele barate.

Fiecare proprietar se va prezenta în zilele de 19, 20, 21 și 22 Mai la circa de poliție respectivă sau posturile de jandarmi, unde va primi o declarație formular-tip pe care o va completa cu toată sinceritatea și pe răspunderea sa.

In cazurile când proprietarul nu este în localitate, declarația se va completa de reprezentantul său legal din localitate, sau principalul chirias din imobil.

Se atrage atențiunea că numai în baza acestei declarații se vor elibera cartelele.

Cei ce vor face declarațiuni false, înscriind în afară de persoanele stabilite ale acestui Mu-

nicipiu persoane flotante, sau cele lipsă de timp îndelungat din localitate, se vor pedepsi conf. Decretului-Lege Nr. 1215 /1941, cu modificările ulterioare (internarea în lagăr dela una lună la un an).

Declarațiunile completate se vor depune la circa de poliție sau la postul de jandarmi respectiv astfel:

Litera A și B in ziua de 25 Mai	
" C	25 "
" D și E	26 "
" F G H	27 "
" I J K L	28 "
" M și N	29 "
" O și P	30 "
" R și S	31 "
" T U V Z	1 Iunie

Distribuirea cartelelor se va face tot la circa de poliție sau posturile de jandarmi respective, proprietarilor cari au depus declarațiile completate astfel:

Litera A și B in ziua de 27 Mai	
" C	28 "
" D și E	29 "
" F G și H	30 "
" I J K L	31 "
" M și N	1 Iunie
" O și P	2 "
" R și S	3 "
" T U V Z	4 "

Proprietarii cari nu au ridicat cartele in termenul fixat mai sus le vor putea ridica in intervalul dela 7-11 Iunie a. c.

Punerea in aplicare a acestor cartele se va face numai pe baza ordinului expres al Direcțiunii Aprovizionării cu produse raționalizate și la data care se va anunța de noi.

Până la această dată se vor întrebuința tot cartelele vechi.

In coloanele alăturate repetați timp și alergătură. Trebuie însă să înțelegem cu toții că acestea sunt obligațiuni care astăzi nu se pot înlătura, trebuie să se înțeleagă că nu se poate altfel.

De asemenea, un fapt care trebuie să fie bine luat in seamă este sinceritatea întocmirii declarațiilor in baza cărora se vor elibera noile cartele.

Cei cari întocmesc aceste declarații trebuie să știe că pot intra in lagăr tot atât de bine ca și cei cari se folosesc de mai multe cartele decât au dreptul.

Astfel încât, dacă autoritățile depun toate silințele pentru a aprovizionarea populației să fie asigurată și pentru a distribuția alimentelor raționalizate să se facă într'un mod cât mai echitabil pentru a să putem trece peste greutățile in acelaș timp și cetățenii trebuie să și dea seama că ei sunt obligați in propriul lor interes să colaboreze cu autoritățile in această privință.

Prin urmare, schimbarea cartelelor are de scop evitarea fraudelor.

Cetățenii conștienți vor judeca după cum se cuvine pe cei cari, fără să fină seama de greutățile prin cari trece țara, de sarcinile pe cari ea le are astăzi, de războiul care cere sacrificii și renunțări nu se gândesc decât să și asigure lor un trai cât mai bun.

In afară de judecata opiniei publice există însă pedeapsa pe care o prevede noua lege a sabotajului.

Cei cari se gândesc ca, cu prilejul preschimbării cartelelor să și asigure o cartelă in plus, sau chiar câte două rânduri de cartele cum s'a întâmplat, să facă bine să caute noua lege a sabotajului și să vadă de la câte luni și până la câți ani de lagăr prevede legea pentru acest fel de isprăvi.

Firește, preschimbarea cartelelor obligă pe cetățeni la sacrificarea câtorva ore, la puțină alergătură, la așteptare pe la circumscripțiile de poliție și secțiile de jandarmi unde se va face distribuția cartelelor.

Complectarea declarațiilor, depunerea lor, ridicarea noilor cartele, toate acestea cer

—XX—
Primăria Municipiului Constanța
Biroul Personal

Tablou

de posturile aiate vacante la 15 Mai 1943

1. Un post de impiegat cu 3 gr. Biur. Statistic.
2. Un post de șef biurou I. gr. Biur. Social.
3. Două posturi de asistente I. gr. Biur. Social.
4. Un post dactilograf principal Biur. Personal
5. Un post impiegat 3 gr. Biur. Stării Civile.
6. Un post impiegat 3 gr. Serv. Financiar.
7. Un post administrator agr. pr. cl. II Secția Grădini.
8. Un post subinginer ord. cl. III Serv. Technic.
9. Un post arhitect ord. I Serv. Arhitecturii.
10. Un post desenator cl. III Serv. Technic.
11. Un post dactilograf I. gr. Serv. Technic.
12. Un post electrician cl. II Serv. Technic.
13. Un post ferar (mester) III Serv. Technic.
14. Un post instalator (mester) III Serv. Technic.

pt. conf. Șeful biur. personalului.
VIORICA PETRU

Cine va distribui noile cartele

Pentru a publicul să nu mai aibă ca in trecut unele neplăceri la distribuția cartelelor, D. I. Col. N. Oprescu, primarul municipiului, a dispus ca această operațiune să se facă de către institutiunile la toate circumscripțiile de poliție și la secțiile de jandarmi din cuprinsul municipiului

Campania antimalarică in municipiu

Organele serviciului sanitar sub conducerea d. lor Dr. D'Argenta și Dr. Tota au început controlul preep. demic al cazurilor de malarie din cuprinsul orașului.

Persoanele cari se dovedesc a fi bolnave de malarie sunt luate in tratament.

In cadrul aceleiași acțiuni s'au luat măsuri pentru reglementarea grădinilor de sacavatură din jurul orașului de oarece ele constituie focare de infecție malarică. Pentru moment se supraveghează irigațiile și se face tratamentul malaric al lucrătorilor.

Inștiințare

Cu incepere dela 1 Aprilie 1943. Buletinul Municipal Constanța apare de două ori pe lună (la 1 și la 15 ale fiecărei luni).

Costul abonamentului pe un an este de lei 1000 (una mie) pentru particulari și 2000 (două mii) pentru institutiții publice, întreprinderi, și agenții etc.

Acest organ oficial de publicitate cuprinde întreaga activitate a administrației acestui Municipiu și tot ceace ar putea interesa marele public și in oosebit cetățenii orașului nostru. El publică chestiuni privitoare la dezvoltarea culturală, socială, edilitară, sanitară, de aprovizionare, de apărare pasivă, etc., deasemenea informațiuni și instrucțiuni asupra diferitelor obligațiuni și formalități ce trebuiesc îndeplinite

de către cetățeni in diferite chestiuni administrative, etc. Acest conținut interesează pe oricare cetățean al acestui Municipiu.

Brutar necorect

Organele primăriei au surprins pe brutarul Panait Dumitru din piața Chillei, vânzând pâine fără cartelă la evrei, cu 30 lei bucata.

Cercetările fiind luate, el a fost trimis in judecată pentru sabotaj.

In acelaș timp, primăria a dispus închiderea brutăriei pe timp de zece zile.

Pierzând Buletinul populației eliberat de biuroul Constanța, pe numele Hergan Nicolae, str. Olteniei No. 2, îl declar nul

Pierzând Buletinul populației eliberat de biuroul Constanța pe numele Maria Ch. ilia, str. Chillei 19, îl declar nul.

Dela constatarea negustorească

Am relatat, în numărul trecut despre constatarea ce s'a făcut Duminică trecută, în sala Cinema „REGAL” rezumând cuvântările rostite de d-nii GH. STEȚCU, președintele Statului Negustoresc și COL. OPRESCU, primarul municipiului. Azi, următorii tăgădueli date, reproducem în esență cuvântarea rostită de către d-l EMANUEL VASILIU, Controlor-Șef pe lângă Ad-ția Financiară din Constanța — cuvântare care a impresionat prin admirabila ei formă și substanțialul ei fond.

Domnia sa arată că vorbește în numele D-ului Ad-țor Financiar Principal H. Olărescu, care, fiind bolnav și reținut în casă, este în imposibilitate să fie prezent aici, spre a și face o plăcută obligație, mulțumind în numele său perso-

nal și ai instituției din care face parte, tuturor comercianților din localitate, pentru modul strălucit cum au răspuns în aceste vremuri grele, — achitându-și dările la timp și aproape în totalitatea lor.

Spre a arăta măsura în care comercianții din Constanța au răspuns acestor obligațiuni, d-l Vasiliu face următoarea dare de seamă asupra făcșărilor din exercițiului financiar 1942 | 1943:

În exercițiul financiar 1942 | 1943, în orașul și județul Constanța s'au făcut încasări totale în sumă de lei 1.217.193.328, sumă destul de importantă, dacă se are în vedere că veniturile vămei Constanța sunt aproape inexistente.

Aceste încasări sunt astfel repartizate:

I. Incasări cu debit:	
1) Contribuțiuni directe	Lei 396.259.281
2) Contribuțiuni indirecte	22.445.797
3) Venituri Minister	17.061.423
4) F. A. N.	8.679.491
5) Rămășițe	93.742.099
Total încasări debit Lei 538.188.088	
II. Incasări fără debit:	
1) Contribuțiuni directe	Lei 151.235.710
2) „ indirecte	253.429.295
3) Incasări timbru	139.476.678
4) Venituri Minister	55.872.935
5) F. A. N.	278.261.585
6) Rămășițe	728.995
Total încasări fără debit Lei 679.005.248	

Făcându-se o comparație a încasărilor din acest exercițiu financiar cu încasările din ex. financiar 1941 | 1942, se constată că în acest exercițiu financiar s'a încasat mai mult cu suma de 583.431.139

Din aceste sume incontestabil că cea mai importantă sumă s'a încasat dela sau prin comercianți și industriași — aceștia având pe lângă obligațiunea de a plăti impozite și pe aceea foarte importantă de a face încasări pentru Stat și de a le vărsa apoi în casa Statului.

Spre a exemplifica modul strălucit cum comercianții și industriașii orașului Constanța și-au achitat obligațiunile către Stat, d-l Controlor-Șef Vasiliu arată că, în timp ce cota generală de încasări, la impozitele directe cu debit, este de 73 la sută, la impozitul comercial și industrial este de 93 la sută, debitul la acestea fiind de 92.536.028 lei și încasările fiind de 86.122.809 lei.

Acest procent de 93 la sută este foarte frumos, avându-se în vedere situația excepțională pe care o prezintă orașul Constanța, din cauza așezării lui pe malul Mării Negre, și faptul că, în acest exercițiu financiar, acest impozit a marcat o majorare de 20 la sută de ex. financiar 1941 | 1942, de 70 la sută față de cei din 1940 | 1941 și de 100 la sută față de cel din ex. financiar 1937 | 1938 — atunci când erau la față multe întreprinderi astăzi dispărute, din cauza circulației grele pe mare.

Viața de această situație, Ad-ția Financiară din Constanța, prin funcționarii ei, aduce mulțumiri tuturor contribuabililor din oraș și județul Constanța și în special comercianților și industriașilor — fără ajutorul cărora, oricâte efortări și oricâte dăruiri ar fi pus ei, nu ar fi reușit aceste rezultate și le adresează rugămintea și speranța că și în acest exercițiu financiar, care a început la 1 Aprilie 1943, se vor bucura de același

concurs. În altă ordine de idei și răspunzând d-lui Președinte al Statului Negustoresc Constanța, vorbitorul arată că, în aceste timpuri grele, când se cer atâtea sacrificii omenești și materiale pentru ducerea la bun sfârșit a grelei încercări prin care trece Neamul și Țara Românească, suntem cu toții obligați să răspundem cu înțelegere la toate cererile ce ni se fac și că, față de condițiunile economice generale și ale fiecărei categorii de întreprinderi în parte, care se schimbă de la o zi la alta, modificarea deasă a legilor de așezare de impozite și taxe apare ca o necesitate.

Aceste modificări se fac nu spre a încurca și șicana pe comerciant și industriaș și spre a se adapta mereu dreptul fiscal realităților economice — reușindu-se în acest mod de a se face o cât mai dreaptă repartizare a obligațiilor de plată, și a acoperirii rapide și sigure a necesităților de viață ale colectivității și a cheltuielilor de război.

Se înțelege că acest lucru dă naștere la greutăți și greșeli pentru comercianții de bună credință.

Pentru a se preveni aceste greșeli și greutăți Ministerul de Finanțe a intensificat controlul și a obligat organele sale, prin repetate ordine, de a fi mereu la dispoziția contribuabililor oricând li se cere un sfat. D-l arată că un control la o întreprindere nu are un caracter pur represiv ci și un caracter preventiv, căci cu ocazia unui astfel de control organul fiscal vede unde se greșește și dă statură de îndreptare, aplicând sancțiunea, în general unde se constată sustrageri voie.

În această privință organele locale au făcut încercări prin ziarul local „Dobrogea Jună”, înființând o rubrică fiscală de statură, care, deocamdată cel puțin, nu au fost cerute.

D-l este de părere că sistemul de a se cere și da răspunsuri scrise, prin această cronică

din numitul ziar este cel mai bun cehi obligă pe cel ce dă un astfel de răspuns la cercetări amănunțite de lege și profită și alți contribuabili din aceeași categorie.

În continuare, d-l Vasiliu arată și dă explicațiuni asupra modificărilor ce le-a suportat legea impozitului excepțional de 5 la sută la data de 1 Aprilie 1943.

Modificările ce interesează în primul rând comercianții sunt:

1) La vânzările între 100-150 lei se aplică timbrul obișnuit de 5 la sută pentru orice fracțiune peste 100 lei până la 200 lei (art. 10).

2) Impozitul se plătește numai prin aplicare de timbre. La măgazinele ce emit mai mult de 1000 facturi sau bonuri Ministerul de Finanțe acordă plata impozitului cu borderou (art. 10)

3) Se completează dispozițiunile art. 15, fixându-se exigibilitatea impozitului la expediția sau predarea mărfurilor, comercianții fiind obligați să treacă anul, ziua și ora când s'a emis bon sau factura

4) Bonierele se vor viza la 1 Ianuarie a fiecărui an, cu începere de la 1 Ianuarie 1944 (art. 16).

5) Timbrele aplicate se vor anula cu stampila întreprinderii, iar cel ce nu au astfel de stampilă vor semna pe timbru pentru anulare (art. 17).

6) La art. 25 din lege în care se tratează scutiunile la al. a se scot de la scutire vânzările de cornuri, franzele, brânză de vaci, brânză de oi, telemea, urdă, cașul și păsările vii; la al. 4 se scot de la scutire produsele casnice.

La paragraful 16 se arată că sunt scutite de timbru și vânzările către regiile comerciale.

7) Se atrage atențiunea că sancțiunile s-au majorat.

8) O modificare importantă a suportat art. 64 din lege în sensul că oricine poate plăti cu o majorare de 10 la sută impozitul, dacă nu s'au dresat acie de contravenție la Ad-ția Financiară.

Celelalte modificări sunt de minimă importanță și nu privesc pe comercianți.

Ora fiind înaintată, rămâne ca, pentru orice alte întrebări privitoare la impozite, să se dea răspunsuri scrise.

ASISTENT

—oo000—

Termenul pentru plata diferenței de taxă de timbru pe filele de registre

Intrucât taxele de timbru prevăzute de art. 4 par. 19 legea timbrului pentru fiecare fișă din registrele comerciale și industriale au fost majorate dela 10 la 20 lei potrivit Decretului Lege No. 880 publicat în Monitorul Oficial No. 77 din 1 Aprilie 1943, Ministerul de finanțe a acordat termen până la 31 Mai 1943 pentru plata diferenței de 10 lei taxă de timbru datorată la filele rămase libere pe data de 1 Aprilie 1943.

Contribuabilii care nu înțeleg să beneficieze de această păsuire, după 31 Mai 1943, vor fi socotiți contravenienți și tratați ca atare

Pierzând Buletinul populației eliberat de biroul Constanța pe numele Matr. Zerticov, îl declar nul.

Patru zeci de ani, dela venirea D-ului ALEN. PILESCU la Constanța

(continuare din pag. 1-2)

Sanitar al Constanței, instalat prin 1880 într-o străveche bină de pe vremea Turcilor, care a servit în copilăria mea și de pompierie și de școală primară și din care nu mai supraviețuiește azi decât... maidanul din fața Liceului de fete „Domnița Ileana”, — noul medic șef, secundat numai de doi agenți rudimentari și empirici, un grec și un armean, a știut totuși să transforme, suflerește, acea cocioabă într'un Palat al Sănătății, accesibil cetățenilor de tot felul, și de tot neamul, atât de refractari până atunci, față de medicina oficială.

Viața politică de pe vremuri care, oricât de împănată cu ciurcuri, ținea să-și garnisească fațada cu elemente reprezentative, nu putea să nu caute să atragă în mrejele-i pe un om, cu aderențe din ce în ce mai numeroase și mai statornice în localitate. — Dar, și în această privință, inclinările afective ale D-ului Pilescu au avut precădere: El s'a înrolat și a militat toată viața în partidul conservator — partidul caracterelor de bronz și al elitelor intelectuale, partidul tuturor jertfelor, al tuturor renunțărilor și al tuturor abdicărilor, afară de una: aceea dela imperativele conștiinței și ale onoarei...

Activând cavalereste și intens în această organizațiune, D-rul Pilescu a cunoscut atât vicisitudinile cât și gloriile luptei. A coborât până la mizeria, moșia și venalitatea nărăvitei și anonimei gloate electorale, și a urcat, nu o dată, treptele ierarhiei politice până la situațiuni superioare — ridicând o dată cu ei și până la ei, și prestigiul demnității cu care era investit.

Prim gospodar al Constanței, debator parlamentar, inspector general sanitar și consilier al Ministrului Sănătății, șef de organizație, general medic în rezervă, D-rul Pilescu rămâne o pildă: El a dat politicii totul, fără a lua nimic!

Nici una însă din victoriile sau ascensiunile-i publice n'au putut să-l ademenească și să-l rețină: D-rul Alex. Pilescu s'a păstrat tot timpul credincios profesiunii sale, ale cărei cunoștințe nu neglija să le reînnoiască și să le completeze regulat, prin vizitele foarte dese și laborioase la clinicele renumite din străinătate, — așa cum credincios a rămas și orașului său adoptiv. Căci, numit la un moment dat medic șef al Capitalei, dânsul a preferat să se înalțeze la Constanța, ale că-

rei dureri și bucurii le-a trăit, ale cărei păcate le-a ispășit — dovedind prin acest act că s'a legat până la moarte de orașul și provincia, asupra perspectivelor cărora timp de un pătrar de veac, s'a proiectat și a dominat aproape integral puternica și dinimă sa personalitate.

Causur plăcut, gentilom fără frică și fără de prihană, elegant și instruit, D-rul Pilescu a fost și un excelent partener de societate. Și dacă a putut, ca om, avea mici scaderi și greșeli, mari și neasemuite i-au fost însă virtuțile. Iar dintre aceste virtuți, una pe care omul a implântat-o profesiunii sale, — virtute care din „porcăla s'a schimbat în renume” și care-i va nemuri finalmente numele, e aceea de „DOCTORUL SĂRACILOR”.

Ziua sau noaptea, pe viscol sau pe ploaie, la oricare din extremitățile orașului, fără să întrebe dacă și cu cât va fi plătit, D-rul Pilescu n-a pregetat, niciodată, să-și ofere, conștiincios și surăzător, asistența, achitând dese ori din pungă lui nu numai birja ci și medicamentele pacientului.

Sărac, — după ocuparea, nu însă și folosirea a nenumărate demnități atât de fructuoase pentru alții; după un atât de îndelungat exercițiu profesional, practicat magistral, zilnic și sârguincios; nestăpânit de niciun viciu decât de acela al dărniceii, — D-rul Pilescu, trăind azi într-o casă închiriată, din munca și pensia sa, poate privi totuși fericit înapoi, până la capatul celor patru zeci de ani scurși, învaluit și mângăiat de bogăția pe care și-o procură frumoasele aduceri aminte și și-o asigură recunoștința unei obștii întregi, care nu toată poate fi și nu este, uitucă și ingrată.

Onorat și încălzit o viață întreagă de prietenia D-ului Alex. Pilescu, nu pot face altceva, cu prilejul acestui jubileu, eminent dobroghean, decât să unesc simțimintele mele cu ale celorlalți concetățeni și să-i urez, alături de ei, să ne trăim încă, mulți ani, în deplină sănătate și neîntrerupte bucurii.

CONST. N. SARRY

Vând materialul casei Piața Independenței 2, antreprenor cu dărâmarea, vizitarea zilnic 11-1.

Ofertele scris Rigani, Episcopul Ilarie A.

Federala Constanta

are de vânzare în depozitul său de mărfuri din Bulev. Ferdinand 34, arpagic foarte bun, la prețul de două sute lei kilogramul.

Inăițarea, îndrumarea și înstărirea satelor

Continuare din pag. 1-a

tament în împlinirea datoriei. Inceputurile de ridicare făcute de fruntașii satului trebuie completate prin activitatea specialiștilor în materie economică și igienică: *agronomului, medicului veterinar și medicul uman* (și al silvicului torului). Ridicarea, lămurirea și înstărirea satelor este o operă în esență de colaborare strânsă a celor 3 specialități: *Agricultură, Zootehnie, Igienă* (cu combaterea boalelor la plante, animale, și la om, în deosebi mortalitatea infantilă trebuie strangulată cu multă grijă și severitate).

În Constanța: *Academia populară, Ateneele populare și Cartea sub icoană* au realizat o frumoasă activitate culturală. Au fost dați uitării prea repede cei ce au lucrat, cu toată râvna și abnegația. Ei lucrau cu sufletul și dezinteresare, din încredințare și nu din stimul oficial.

Ca pildă dau activitatea eroică a D-ului Prof. **Mureșanu** și activitatea fostului președinte al Curții, de Apel **Dimitriu**. Bineînțeles ei erau secondaj și ajutați în străduința patriotică și migăloasă de ridicare și luminarea minților de persoane destoinice.

Presa locală, în frunte cu D-ii Director al Dobrogei Junce **Sarry** cu D-ii **Tudor** de la România Mare, au susținut cu dăruire și căldură înviorătoare toate manifestările culturale din întreg județul.

Marele reformator al Daheimarcei (*Grundwig*), întemeietorul *Scoalei Superioare Fărănești*, a plecat de la realitățile sociale, psihologice și practice dela țară, pe care le cunoaște de aproape nemijlocit și cu o rară intuiție.

Pe dinaintea satelor s'au perindat altă dată, fel de fel de promisiuni. De aci încrederea în surtucari a scăzut. Din acest motiv trebuie procedat cu mult tact și cu înțelepciune psihologică și socială.

Ridicarea satelor preîndește și o *organizare serioasă*. O acțiune temeinică de lămurire și educarea satelor cere pe lângă pricepere, pregătire, suflet, inimă, cultură științifică și spirituală și *posibilități de transport* care lipsesc în cele mai multe cazuri.

Paza progresului omenesc stă în *muncă rațională fără preget și răspială judicioasă a produsului ei*, înlesnirea formării caracterelor, personalităților și elitelor intelectuale, care se contribuie mâine cu elan la propășirea și desvol-

tarea colectivității, adrobînd în calea lor, egoismul materialist, inchiștant și sălbatec.

Prestigiul moral și *onestitatea (rara avis)* sunt condițiunile principale pe care trebuie să le aibă misionarii și apostolii îndrumării satelor (neamului) pe calea spinoasă a progresului economic, a luminării neprihănite a minții și a împodobirii sacerdotale a inimii cu cele mai alese și necesare sentimente unei națiuni civilizate.

Dr. N. I. TEODOREANU

Duminica

urmare din pag. 1-a

lavorând din inima ei reînscărilor, stă stîncă și plină de încredere în fața acestor misionari. De-i vor porunci aceștia: „Scoală-te”, fără nici o șovăire se va scula, așa după cum s'a sculat slăbănogul la porunca Mântuitorului; căci — trebuie să se știe — problema ortodoxiei nu se deslegă numai cu contemplarea și cu ascetismul, ci și cu ridicarea, cu risipirea și cu lupta misionarilor, la comanda acestei porunci: „Scoală-te”!

Însăși Asociația „Cărții sub Icoană” care s'a născut aci, în Constanța, este o căldătoare unde a venit și vine multime multă, pentru răcorire, întemiere și lumină. Și de aci, am întrebat, prea scumpul meu prieten, împreună: „Vrei să te faci sănătos”? Adică vrei să fii luminat? Iar acolo, unde ne-a fost cu puțință, am și dat porunca: „Scoală-te, ia-ți cartea și umbra”. Și asta numai din cultul ce-l avem față de această națiune și față de Domnul Hristos, iar, pentru că această asociație nu îngăduie să se răspundă deasupra cartea, de cât numai cu binecuvîntarea Bisericii noastre și pentru că această asociație își tot lărgeste orizontul dărnicii și al vredniciei, dă-mi voie, prea scumpul meu prieten, să-mi exprim convingerea că această asociație dă într-o mare măsură deslegare problemei ortodoxiei dinamice.

Despărțindu-ne, prea iubitul meu frate, eu am rămas cu un pas mai îndărăt. Prea-i multă suferință și răutate în jurul scaldătoarei Vitezda. Totuși nu-mi lipsește nimic din puterea de muncă; mintea și energia mi-au rămas întregi și pot stăpîni chiar prin exemplul meu act, unde mă aflu. Deaceia, prea scumpul meu prieten, depe poziția în care ne găsim, să avem aceeași deviză: lupta. Și asta prin știința noastră, care va gonii întunerecul și prostia; prin absolutismul credinței și prin inflexibilitatea convingerilor noastre, cari vor răsturna toate defălmările pornite împotriva noastră.

Preotul CONST. POPESCU

Pierzând Buletinul populației eliberat de Primăria comunei Gărbovăi Jud. Tighina pe numele Maria Munteanu, comuna Basarabi Jud. Constanța, îl declar nul.

P. S. Episcop Eugeniu

în vizită canonică

În cursul săptămânii trecute P. S. Episcop Eugen Lala al Tomisului a vizitat parohiile: Ciocărlia de sus, Ciocărlia de jos, Vișoara, Deleni Cocarșea, Ion Corvin, Negurenii și Băneasa.

P. S. Episcop a găsit atât bisericile, cât și clerul în situație multumitoare. Președintele noui Chiriarh al Tomisului a luat contact cu credincioșii cari-l întâmpinau în număr impresionant de mare, dându-le îndrumări și sfaturi.

Ședința colegiului medicilor

Colegiul medicilor din oraș și județ a ținut ședință sub președinția D-ului Dr. Al. Galencu.

D-ii Dr. Galencu a făcut câteva comunicări privitoare la ultimela descoperiri medicale.

D-ii Dr. Angelo D'Argento a dat instrucțiuni pentru coordonarea serviciilor și pentru intensificarea măsurilor de protecție a sănătății publice.

INFORMAȚIUNI

Inspectoratul regional al muncii din Constanța a pus în vedere instituțiilor și întreprinderilor de Stat și particulare că le este înt zis de a angaja persoane plecate fără voie, concediate fără aprobarea organelor militare de control suspendate sau eliminate din serviciu de alte instituțiuni sau întreprinderi.

Conducătorii cari vor face asemenea angajări, ca și cei angajați vor fi sancționați potrivit prevederilor art. 4 din Decretul-legi 335/1941, publicat în Mon. Of. No. 41 din 18 Februarie 1941.

D-ii **Emilian Alexandrescu** fost prim-președinte al Tribunalului Constanța și **Consilier al Curții de Apel**, fiind la pensie, s'a instalat ca avocat în București, str. Romei No. 290.

Licența comercială de băeți „Regele Carol I” din Constanța, convoacă Adunarea generală pentru Duminică 16 Mai 1943 orele 11, în localul din str. Cuza Vodă No. 14.

Fiind ai doilea termen, adunarea se va ține cu orice număr de membri prezenți.

Satul Valea Dărilor care făcea parte până acum din comuna Ciocărlia, a fost declarat comuna rurală. Decizia ministerială a apărut în Monitorul Oficial din 5 Mai.

REDACTIONALE

Se aduce la cunoștința acelor d-ni conducători ai Căminelor Culturale din județul Constanța, cari după șase luni de primire a ziarului nostru și după repetate și stăruitoare rugăminți, n'au binevoit a ne achita până azi abonamentul că, dacă până la sfârșitul lunii Mai nu se vor achita de această obligațiune, vom fi, cu regret, siliți a le suspenda trimiterea ziarului.

Cum se vor repartiza prizonierii pentru muncile agricole

Ministerul agriculturii aduce la cunoștința agricultorilor, că pentru muncile agricole de vară nu se vor mai repartiza alți prizonieri în afară de acei ce se află astăzi distribuiți.

Agricultorii sunt sfătuiți să se îngrijească din timp pe orice altă cale de brațele necesare pentru prașila, secerș și treier.

Pentru epoca secerșului și a treierului, Merle Stat Major va acorda soldați, în județele cu

total lipsite de brațe de muncă. Până la 20 Mai cri, agricultorii din județele: Ialomița, Constanța, Brăila, R. Sărați, Ilfov, Vlașca, Cevurlui, Tulova, Vaslui, Fălciu, Iași, Botoșani, Doroboi, Dolj, și Tecuci trebuie să se înscrie la Camerele agricole cu numărul de soldați de care au nevoie.

Cei ce nu se vor înscrie în acest termen, nu vor mai putea obține soldați.

ȘTIRI INTERNE

Ministerul afacerilor interne a făcut cunoscut administrațiilor locale (prefecturi, primării etc.) că au dreptul să avanseze pe funcționarii cari poartă absolența liceului, până la gradul de șei de

birou, inclusiv. Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a interzis spălarea lănei, aceasta urmând să fie predată nespălată la centrele de colectare.

ȘTIRI EXTERNE

Președintele Roosevelt a primit la Casa Albă pe D-ii Churchill. Cei doi conducători ai anglo-americanilor au avut mai întâi o conferință strict personală, care a fost consacrată unui „tur de orizont”. După această conferință au început conferințele comune ale experților militari ai ambelor state.

Între chestiunile cari se discută la Washington, cea mai importantă este desigur aceea a relațiilor Uniunii Sovietice cu aliații ei, în deosebi cu Polonia.

Pe lângă aceasta, se discută desigur la Washington și chestiunile ce s'au ridicat în Congresul Panslavist ținut de curând la Moscova,

În Lituania s'a restabilit proprietatea particulară. Un prim grup

de cincizeci de țărani și proprietari de pământ au primit titlurile de proprietate.

Stalin a refuzat să răspundă la invitația d-ului Roosevelt de a lua parte la constituirea dela Washington.

În Bulgaria a fost descoperit un nou nucleu terorist. Poliția a arestat trei teroriști dintre cari unul s'a sinucis.

Uniunea catolicilor poloni din Statele Unite au adresat un apel către toate națiunile rugînd să ajute pe polonezi împotriva Rusiei Sovietice. Apelul încheie cerînd justiția pentru Polonia. În același apel, guvernul Statelor Unite este rugat să ia atitudine împotriva asasinatelor în masă comise de sovietici la Katyn.

Centrul Expl. Terit. Constanța

ANUNȚ

Publicațiune

Centrul de Exploatare Teritorială Constanța, în baza ordinului Corpului 2 Teritorial Serv. Intendenței No. 341535 din 30 Aprilie 1943, ține licitație în str. Avram Iancu No. 32 (magaziile linia 2 Primărie) Obor, pentru vinderea a circa 1290 puțini de brînză, goale întrebuintate.

Dozitorii sunt rugați să ia parte la licitație în ziua de 25 Maiu 1943, ora 10 dim. unde vor depune ofertele cu garanțiile respective.

Comand. Cent. de Expl. Terit. Constanța
Ad-tor Căpitan. Tahopol Ioan

Aduce la cunoștința celor interesați că am instalat în 2 săli speciale numeroase aparate de foterapie și electroterapie. Se tratează în special inflamațiile acute sau cronice, ale uterului și ovarelor, plăgile infectate, anemii, paralezii etc.

Dr. A. Stere
B-dul I. C. Duca 11
Constanța

Pierzând Buletinul populației eliberat de biuroul Constanța pe numele Constanța Lefter, str. Miron Costin No 27 îl declar nul.

ADEVĂRATA

ȚUICĂ VECHĂ de PRUNE

din Livezile Muscelului Argeș
RADU EF. IONESCU

Țasă fondată în 1870

Pitești Str. Șerban Vodă No. 68

Depozit engros de ȚUICĂ și VINURI NATURALE
Expediem în țară Adresați Comenzile

în butoaie mari și mici

RADU EF. IONESCU

Pitești